

BRAUNS, Marcel (Hasselt 2 oktober 1913 – 2 september 1995).

Studeerde Latijn-wiskunde aan het Koninklijk Atheneum te Brugge en was er voorzitter van de Vlaamsgezinde leerlingenbond De Van Maerlants Zonen. Brauns trad in de jezuietenorde in de abdij van Drongen (1931), behaalde het diploma van kandidaat in de klassieke filologie (1935) en van licentiaat in de thomistische wijsbegeerte (1938). In 1944 werd hij tot priester gewijd. Hij was enkele jaren poësisleraar te Turnhout en behaalde in 1946 het doctoraat in de godgeleerdheid. Daarna werkte hij enige tijd als predikant in Gent, waar hij het katho-

lieke literaire jongerentijdschrift *Nieuwe Stemmen* leidde. In 1948 volgde hij Jozef van Mierlo op als docent in de Nederlandse letterkunde, in de verklaring van Middelnederlandse teksten en in de Europese letterkunde aan de Facultés universitaires te Namen (tot 1961). Vanaf de jaren 1960 tot aan zijn pensionering in 1978 werkte hij als nachtmagazijnier in een boek- en dagbladhandel.

Tot bij het begin van de jaren 1960 was Brauns vooral bekend als dichter, dramaturg en auteur van wijsgerige en religieuze opstellen. In voordrachten voor tal van culturele organisaties, zoals het *Erasmusgenootschap*, nam hij Groot-Nederlandse en Vlaams-nationalistische, maar geen partijpolitieke standpunten in.

In 1961 verklaarde Brauns dat stemmen voor de *Volksunie* (VU) volgens hem – in tegenstelling tot hetgeen de Brugse bisschop Emiel de Smedt hierover geschreven had – geen zonde was. Kort daarna begon Brauns aan een reeks voordrachten over de V.B. en de sociale beweging. Zich baserend op de bijbel verdedigde hij het Vlaams-nationalisme en het recht van de gelovige op vrije keuze inzake politiek engagement, meer in het bijzonder ten gunste van de VU. Hij wekte hiermee de ergernis op van de Franstalige pers en van de *Christelijke Volkspartij*. In 1964 werd hij uit de orde van de jezuïeten gesloten. Hij moest voortaan zelf in zijn levensonderhoud voorzien en ging aan de slag in een boek- en dagbladhandel. Hij was tevens medeoprichter van het *Pater Braunsfonds*, dat onder meer ten doel had hem materieel te steunen.

In 1964-1965 verloor Brauns ook het vertrouwen van de VU, onder meer omdat hij stelling nam tegen de verruiming van de partij en tegen de groep rond Daniël Deconinck in Brussel en in Wenen optrad als getuige à décharge op het proces-Robert Verbelen. Aan dit proces wijdde hij een boek, *Mijn waarheid*. Na de verkiezingen van 1965 werd hij in de VU op een zijspoor gezet.

Brauns volgde in 1975 Herman Wagemans op als voorzitter van de *Vlaams-Nationale Raad*. Hij was tevens nauw betrokken bij de organisatie van het *Vlaams-Nationaal Direktorium* (VND) en speelde een actieve rol bij de toenadering tussen het VND en de *Vlaamse Volkspartij* (1977-1979). In de jaren 1970 zat hij in het gelijknamige tijdschrift van het *Pater Braunsfonds* op dezelfde golfhoogte als het *Vlaams Blok*, vooral inzake abortus en vreemdelingenbeleid.

WERKEN: Artikelen in *Pater Braunsfonds*; – *Radikalisme in de Vlaamse Strijd*, 1964; – *Vlaams-Nationaal Getuigenis*, 1964; – *Mijn Waarheid*, 1966.

LITERATUUR: 'Biografie/Bibliografie van Pater M. Brauns', in *Hier Braunsfonds*, nr. 1 (juli 1965); – H. Todts, *Hoop en wanhoop der Vlaamsgezinden*, II-III, 1967-1971; – A. Bogaert, 'Pater Dr. Marcel Brauns', in F. Boogaard, *Dwarsliggers in Vlaanderen*, 1976, p. 199-207; – 'Braunsnummer', in *Dietsland Europa* (oktober 1978); – L. Rens, 'Marcel Brauns', in *Oostvlaamse Literaire Monografieën*, 1982, p. 63-95; – DAL, "'Father" Marcel Brauns:

de 75 voorbij', in *De Gentenaar* (18 november 1988); – H. Gijssels, *Het Vlaams Blok*, 1992; – E. Dequenne, 'In memoriam Pater Marcel Brauns. Literator', in *Vlaanderen*, nr. 259 (januari-februari 1996).

ERIK VANDEWALLE* EN NELE BRACKE

BRUNNENONNEN IN